

**WARMIŃSKO-MAZURSKI
OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
Z SIEDZIBĄ W OLSZTYNIE**

PREMIE DLA MŁODYCH ROLNIKÓW WAŻNE WYMOGI, ZOBOWIĄZANIA I INFORMACJE

WYDANIE II UZUPEŁNIONE

Olsztyn, 2019 r.

Maria Suszko

Premie dla młodych rolników ważne wymogi, zobowiązania i informacje

WYDANIE II UZUPEŁNIONE

Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Olsztynie
ul. Jagiellońska 91, 10-356 Olsztyn, tel./fax 89 535 76 84, 526 44 39
e-mail: sekretariat@w-modr.pl, www.w-modr.pl

WMODR Oddział w Olecku
al. Zwycięstwa 10, 19-400 Olecko
tel. 87 520 30 31, 520 30 32, fax 87 520 22 17
e-mail: olecko.sekretariat@w-modr.pl

Dyrektor WMODR
mgr inż. Damian Godziński

I Zastępca Dyrektora WMODR
mgr Małgorzata Micińska-Wąsik

II Zastępca Dyrektora WMODR
mgr Sonia Solarz-Taciak

p.o. Dyrektor Oddziału WMODR w Olecku
mgr Robert Nowacki

Druk: Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Olsztynie
ul. Jagiellońska 91, 10-356 Olsztyn
tel./fax. 89 526 44 39, 89 535 76 84
e-mail: redakcja@w-modr.pl, www.w-modr.pl

Nakład: 200 egz.
Wydanie: II

SPIS TREŚCI

1. Beneficjent działania	4
2. Wymogi dotyczące gospodarstwa	5
3. Wybrane kryteria wyboru i punktacja	6
4. Zobowiązania beneficjenta	7
5. Informacje i wyjaśnienia	8
6. Wykaz kierunków studiów, zawodów oraz tytułów kwalifikacyjnych w zakresie rolnictwa	13
7. Dokumenty potwierdzające kwalifikacje zawodowe	14
8. Źródła informacji	16

TERMINY NABORU WNIOSKÓW

1. 31 maja – 29 czerwca 2019 r.
2. 29 czerwca – 30 lipca 2018 r.
3. 27 kwietnia – 26 maja 2017 r.
4. 31 marca – 29 kwietnia 2016 r.
5. 20 sierpnia -16 września 2015 r.

1. Beneficjent działania

Wsparcie dla młodych rolników **w wysokości 150 tys. zł** ma na celu przede wszystkim ułatwienie rozpoczęcia samodzielnej prowadzenia działalności rolniczej w przejmowanych i nabywanych gospodarstwach rolnych przez osoby pełnoletnie, które będą w stanie sprostać wymogom dotyczącym zarówno beneficjenta operacji, jak i gospodarstwa.

Beneficjentem działania może być osoba, która:

1. **Nie ukończyła 40. roku życia** do dnia złożenia wniosku o pomoc.
2. **Rozpoczęła urządzenie gospodarstwa** rolnego przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy, lecz nie wcześniej niż w okresie 24 miesięcy przed dniem złożenia tego wniosku.
3. **Przed dniem rozpoczęcia urządzania gospodarstwa:**
 - **nie wystąpiła o:**
 - **przyznanie płatności bezpośrednich,**
 - **pomoc finansową** dla rolników w ramach Programu SAPARD na działania objęte PROW na lata 2004-2006, w ramach SPO „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”, w ramach działań objętych PROW na lata 2007-2013, PROW 2014-2020 (chyba że wystąpiła wyłącznie o pomoc na operacje typu „Premie dla młodych rolników” i nie przyznano jej tej pomocy albo przyznano pomoc, ale zostało stwierdzone wygaśnięcie decyzji o przyznaniu),
 - **kredyt preferencyjny**, chyba że kredyt udzielany był na utworzenie nowego gospodarstwa;
 - **nie była posiadaczem** zwierząt objętych obowiązkiem zgłoszenia do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych i siedzib stad tych zwierząt;
 - **nie prowadziła działań specjalnych produkcji rolnej:** hodowla zwierząt laboratoryjnych, hodowla ryb akwariowych, hodowla psów rasowych oraz hodowla kotów rasowych (z wyjątkiem: chowu do 2 koni poza gospodarstwem).
4. **Ma odpowiednie kwalifikacje** zawodowe lub zobowiąże się do uzupełnienia wykształcenia w ciągu 3 lat od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy.
5. **Nie ma ustalonego prawa do renty** z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.
6. **Zobowiąże się do zrealizowania biznesplanu** dotyczącego rozwoju gospodarstwa.

Premia dla młodych rolników:

- **może być przyznana tylko raz**, w okresie realizacji PROW 2014-2020, osobie i na gospodarstwo (w przypadku małżonków premię może otrzymać tylko jedno z nich, niezależnie od tego, czy zarządzają wspólne gospodarstwo czy odrębne gospodarstwa, pod warunkiem, że małżonek młodego rolnika spełnia wymogi dotyczące tego działania);
- **nie będzie przyznana na działalność w zakresie:** chowu kur, kaczek, gęsi lub indyków (chyba że jest to produkcja ekologiczna), prowadzenia plantacji roślin wieloletnich na cele energetyczne, chowu i hodowli ryb.

2. Wymogi dotyczące gospodarstwa wskazanego w biznesplanie

1. **Powierzchnia użytków rolnych** musi być równa co najmniej średniej krajowej (w tym dla woj. warmińsko-mazurskiego) oraz nie większa niż 300 ha;
2. **Najpóźniej w terminie 9 miesięcy** od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy rolnik rozpocznie jako kierujący prowadzenie działalności rolniczej w gospodarstwie:
o łącznej powierzchni gruntów ornych, sadów, łąk trwałych, pastwisk trwałych, gruntów rolnych zabudowanych, gruntów pod stawami i gruntów pod rowami, zwanych dalej „użytkami rolnymi”, **równej co najmniej powierzchni minimalnej** (średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w kraju = **10,81 ha za rok 2018**).
Jeżeli gospodarstwo jest położone w województwie, w którym średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie jest niższa niż średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w kraju, to obowiązuje średnia powierzchnia gruntów rolnych w danym województwie.

**W województwie warmińsko-mazurskim obowiązuje
średnia krajowa = 10,81 ha**

3. **Przynajmniej 70% minimalnej powierzchni** (średniej krajowej), czyli części podstawowej gospodarstwa = **7,60 ha**, musi stanowić przedmiot:
 - własności beneficjenta,
 - użytkowania wieczystego, lub
 - dzierżawy z zasobu własności rolnej Skarbu Państwa, lub
 - jednostek samorządu terytorialnego (**czytaj więcej str. 7, 8**)
4. **Wielkość ekonomiczna** – w wyniku realizacji biznesplanu powinien nastąpić wzrost wielkości ekonomicznej gospodarstwa **o co najmniej 10%**. Docelowo wielkość ta nie może być mniejsza niż **13 tys. euro** i nie większa niż **150 tys. euro**.
5. W gospodarstwie, którego dotyczy biznesplan, **planuje się prowadzenie działalności w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej**, w tym produkcji materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego lub reprodukcyjnego, produkcji warzywniczej, roślin ozdobnych lub grzybów uprawnych, sadownictwa, hodowli i produkcji materiału zarodowego zwierząt, ptactwa i owadów użytkowych lub produkcji zwierzęcej typu przemysłowo-fermowego, **zwanej dalej „działalnością rolniczą”** (z wyłączeniem chowu i hodowli ryb).
6. **Pomocy nie przyznaje się**, jeżeli w dniu złożenia wniosku o płatność albo wniosku o płatność pierwszej raty pomocy grunty wchodziły w skład gospodarstwa osoby fizycznej, której:
 - wypłacono pomoc w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” objętego PROW na lata 2007-2013, lub
 - wypłacono pierwszą ratę pomocy na operację „Premie dla młodych rolników” w ramach 2014-2020

UWAGA!

Kolejność przystugiwania pomocy jest ustalana na podstawie danych i informacji zawartych we wniosku o przyznanie pomocy, dołączonych do niego dokumentach oraz kontroli administracyjnej.

Minimalna liczba punktów – 8

Jeżeli dane lub informacje zawarte we wniosku lub biznesplanie mające wpływ na ustalenie kolejności przystugiwania pomocy **ulegną zmianie w wyniku kontroli administracyjnej lub kontroli na miejscu**, aktualizacji kolejności przystugiwania pomocy oraz liczby przyznanych punktów dokonuje się **wyłącznie w przypadku, gdy z danych uzyskanych w wyniku kontroli wynika**, że pomoc przystuguje w dalszej kolejności niż pierwotnie ustalona.

3. Wybrane kryteria wyboru i punktacja

Lp.	Kryteria wyboru	Punkty
1.	Powierzchnia użytków rolnych Za każdy hektar użytków rolnych w gospodarstwie powyżej średniej powierzchni w woj. warmińsko-mazurskim wynoszącej 23,05 ha po 0,25 pkt	nie więcej niż 7 pkt
2.	Udokumentowane kwalifikacje rolnicze W zależności od rodzaju wykształcenia rolniczego lub innego niż rolnicze i potwierdzonego stażu pracy	od 2 do 5 pkt
3.	Kompleksowość biznesplanu <ul style="list-style-type: none"> • inwestycja budowlana związana z działalnością rolniczą • prowadzenie działań w zakresie przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie • prowadzenie działań w zakresie przetwarzania produktów rolnych • udział w zorganizowanych formach współpracy producentów rolnych 	3 pkt 1 pkt 1 pkt 1 pkt
4.	Wpływ na realizację celów przekrojowych PROW 2014-2020 <ul style="list-style-type: none"> • zobowiązanie do przygotowywania planu nawozowego • inwestycje z ochrony środowiska i klimatu 	2 pkt 5 pkt
5.	Różnica wieku pomiędzy przekazującym gospodarstwo lub największą część użytków rolnych wchodzących w skład gospodarstwa a młodym rolnikiem do 25 lat powyżej 25 lat	2 pkt 4 pkt
6.	Przejęcie przynajmniej jednego gospodarstwa w całości	3 pkt

4. Zobowiązania beneficjenta premii dla młodych rolników

Wyszczególnienie – zobowiązanie	Wymagany okres
<ul style="list-style-type: none"> zrealizowanie biznesplanu w terminie przewidzianym w biznesplanie 	do dnia upływu 3 lat od dnia wypłaty I raty pomocy
<ul style="list-style-type: none"> prowadzenie jako kierujący działalności rolniczej w gospodarstwie, którego rozwoju dotyczy biznesplan 	co najmniej do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty I raty pomocy
<ul style="list-style-type: none"> podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników jako rolnik z mocy ustawy i w pełnym zakresie 	co najmniej 12 miesięcy od dnia wypłaty I raty pomocy
<ul style="list-style-type: none"> rozpoczęcie prowadzenia ewidencji przychodów i rozchodów lub księgi przychodów i rozchodów, lub księgi rachunkowej, lub ewidencji przychodów i rozchodów na podstawie odrębnych przepisów, nie później niż w dniu rozpoczęcia realizacji biznesplanu i prowadzenia tej ewidencji 	co najmniej do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty I raty pomocy
<ul style="list-style-type: none"> uzupełnienie wykształcenia rolniczego (jeśli dotyczy) 	w ciągu 3 lat od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy.
<ul style="list-style-type: none"> przechowywanie dokumentów związanych z przyznaną pomocą 	co najmniej do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty I raty pomocy
<ul style="list-style-type: none"> prowadzenie działań, z których tytułu przyznano punkty w ramach systemu wyboru operacji, 	do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty I raty pomocy
<ul style="list-style-type: none"> spełnianie warunku, aby budynki i budowle znajdujące się w gospodarstwie, wykorzystywane do produkcji rolnej oraz użytki rolne wchodzące w skład tego gospodarstwa wykorzystywane do prowadzenia działalności rolniczej, nie stanowiły przedmiotu współwłasności lub współposiadania, z wyłączeniem małżeńskiej współwłasności majątkowej, wspólnot gruntowych oraz z wyłączeniem budynków, budowli i użytków rolnych będących przedmiotem współwłasności (osoby wspólnie wnioskujące) 	
<ul style="list-style-type: none"> umożliwianie przeprowadzenia przez uprawnione podmioty kontroli na miejscu lub kontroli dokumentów 	

5. Informacje i wyjaśnienia

1. Urządzenie i nabycie gospodarstwa

W dniu składania wniosku wnioskodawca musi posiadać gospodarstwo o powierzchni użytków rolnych co najmniej 1 ha. W toku realizacji biznesplanu, powinien to gospodarstwo rozwijać tak, aby osiągnąć zakładane w biznesplanie cele.

Urządzane gospodarstwo (w tym pow. użytków rolnych), powinno stanowić część gospodarstwa, które będzie określone w biznesplanie składanym wraz z wnioskiem o pomoc, a jego nabycie potwierdzone w dokumentach składanych wraz z wnioskiem o płatność.

Forma prawna nabycia gospodarstwa, które urządza przyszły młody rolnik, ma stanowić przedmiot własności lub posiadania. Dopuszczone są wszystkie formy prawne, które przenoszą prawo własności nieruchomości lub prawo jej posiadania na rzecz osoby urządzającej gospodarstwo. Uregulowania prawne dotyczące formy przekazania własności nieruchomości lub przeniesienia prawa posiadania określają przepisy Kodeksu cywilnego.

W **przypadku przekazywania gospodarstwa** rolnego będącego we współwłasności małżeńskiej bierze się pod uwagę różnicę wieku pomiędzy przejmującym a osobą posiadającą nr w ewidencji producentów.

2. Ustalanie powierzchni użytków rolnych

W gospodarstwie/biznesplanie sumuje się powierzchnię użytków rolnych stanowiących przedmiot:

- własności;
- użytkowania wieczystego;
- dzierżawy z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa lub od jednostek samorządu terytorialnego, na podstawie umowy dzierżawy zawartej na czas nieoznaczony lub na okres co najmniej 5 lat, jednak nie krótszy niż do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty I raty pomocy;
- dzierżawy od podmiotów innych niż wymienione w pkt 3 na podstawie umowy dzierżawy zawartej:
 - w formie aktu notarialnego albo z datą pewną, oraz
 - na okres co najmniej 10 lat, jednak nie krótszy niż do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy.

Dzierżawy krótkoterminowe są mało korzystną formą posiadania gruntów w okresie urządzania, ponieważ dzierżaw tych:

- nie sumuje się przy ustalaniu powierzchni UR w gospodarstwie, w tym powierzchni minimalnej i punktowanej;
- nie bierze się pod uwagę przy ustalaniu wielkości SO gospodarstwa.

3. Urządzenie gospodarstwa – grunty dzierżawione, w umowie bez ustalonej kwoty czynszu

Umowa, w której nie ustalono wysokości czynszu, nie jest umową dzierżawy, lecz umową o beczynszowe użytkowanie. Na gospodarstwo urządzone mogą składać się grunty, które wnioskodawca posiada na podstawie różnych tytułów prawnych, w tym umowy o beczynszowe użytkowanie i umowy dzierżawy. Grunt objęty posiadaniem na podstawie umowy o beczynszowe użytkowanie lub umowy dzierżawy, która nie spełnia kryteriów, nie będzie liczony do minimalnej powierzchni gospodarstwa oraz nie będzie brany pod uwagę przy obliczaniu wielkości ekonomicznej gospodarstwa.

4. Co można zaliczyć do środków trwałych?

Zalicza się do nich w szczególności: nieruchomości, w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, maszyny, urządzenia, środki transportu, **inwentarz żywy**:

Środki trwałe	Składniki majątku obrotowego
1. Zwierzęta pociągowe	1. Zwierzęta młode w odchowcie: a) cielęta, jałówki i buhajki b) źrebaki c) prosięta, warchlaki, maciorki i knurki d) jagnięta i jarlaki
2. Bydło (krowy i buhaje)	2. Zwierzęta w tuczu (opasy, konie rzeźne, bekony i tuczniaki, drób w tuczu)
3. Konie hodowlane (klacze i ogiery)	3. Zwierzęta futerkowe
4. Trzoda (maciory i knury)	4. Drób (nioski, koguty i kurczęta)
5. Owce (matki i tryki – kopy)	5. Roje pszczół

Zwierzęta, których okres używania jako hodowlanych jest dłuższy niż rok, zalicza się do środków trwałych, ale nie jest to jedyne kryterium. Należy uwzględnić też przeznaczenie zwierząt do użytku na potrzeby własne, jako pociągowych lub do rozplodu, albo w celu pozyskania mleka (krowy mleczne) czy wełny (owce) w okresie dłuższym niż rok. Pozostałe zwierzęta zaliczane będą do majątku obrotowego.

5. Zakup zwierząt стада podstawowego

Zakup może być uznany za inwestycje w środki trwałe (na zakup może być przeznaczona premia dla młodych rolników).

Aby zwierzęta gospodarskie mogły być uznane za zwierzęta hodowlane, muszą podlegać ocenie wartości użytkowej i hodowlanej oraz muszą zostać wpisane do księgi lub rejestru zwierząt hodowlanych, prowadzonych przez związek hodowców lub inny podmiot upoważniony przez ministra właściwego do spraw rolnictwa.

Świadectwo pochodzenia wydawane jest przez związek hodowców lub inny podmiot prowadzący księgę lub rejestr zwierząt hodowlanych.

6. Ważne dokumenty wnioskodawców, którzy mają średnie wykształcenie rolnicze, aby uzyskać 5 punktów:

W zawodach: technik rolnik, ogrodnik, architektury krajobrazu, hodowca koni, pszczelarz, weterynarii – ukończone w systemie szkolnym, nie wystarcza świadectwo lub dyplom potwierdzający jedynie ukończenie szkoły. Musi być potwierdzenie posiadania tytuł kwalifikacyjnego lub zawodowego uzyskanego w wyniku zdaniu egzaminu przed Okręgową Komisją Egzaminacyjną.

Do kwalifikacji uzyskanych w systemie kwalifikacyjnych kursów zawodowych (wprowadzonego od 1 września 2012 r.) dokumentem potwierdzającym ww. kwalifikacje zawodowe na poziomie technika jest **świadectwo ukończenia szkoły**, dającej wykształcenie średnie i potwierdzone kwalifikacje w zawodzie, np. technik rolnik łącznie:

- świadectwo potwierdzające kwalifikację **R.3**. Prowadzenie produkcji rolniczej
- oraz świadectwo potwierdzające kwalifikację R.16. Organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej

(Więcej na str. 13-16)

7. Wielkość ekonomiczna gospodarstwa (SO)

W okresie wyjściowym wielkość ta wyliczana jest automatycznie w biznesplanie na podstawie wskazanych w tabeli 5 powierzchni upraw w plonie głównym w roku naboru wniosków o przyznanie pomocy oraz średniorocznego (rok składania wniosku) stanu zwierząt, wskazanego w tabeli 11. Są to często uprawy i zwierzęta znajdujące się jeszcze u poprzednika. Kontrola powierzchni upraw oraz stanu zwierząt, z których zostanie wyliczona wielkość ekonomiczna, będzie przeprowadzana również u osób, od których wnioskodawca ma zamiar nabyć gospodarstwo.

8. Wydatki dotyczące działalności rolniczej

Wydatki w gospodarstwie lub przygotowanie do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych muszą być udokumentowane w gospodarstwie w kwocie stanowiącej **co najmniej 100% kwoty pomocy**, w tym inwestycje w środki trwałe o szacunkowej wartości, równej co najmniej kwocie stanowiącej **70% kwoty pomocy**.

9. Inwestycje w zakresie ochrony środowiska i klimatu

Dla każdej pojedynczej inwestycji wskazanej w tabeli 19 biznesplanu zostaną automatycznie policzone punkty zgodnie ze wzorem podanym w załączniku nr 2 do rozporządzenia. Wynik obliczeń podany jest w poz. 13 tabeli 27. Kryteria podlegające punktacji biznesplanu wymagane są z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku.

10. Plan nawozowy

Młody rolnik, który zadeklaruje przygotowanie planu nawozowego, musi posiadać i stosować plan nawozowy co najmniej od okresu docelowego realizacji biznesplanu **do upływu 5 lat od wypłaty pierwszej raty pomocy**. Zalecane jest, aby plan nawozowy był opracowany i stosowany od pierwszego sezonu wegetacyjnego objętego **realizacją biznesplanu**. Kopia planu nawozowego oraz kopia wyników chemicznej analizy gleby musi stanowić załącznik do wniosku o płatność drugiej raty pomocy. Plan nawozowy powinien być sporządzony przez uprawnionego doradcę.

Aby udokumentować stosowanie planu nawozowego, beneficjent powinien prowadzić wykaz działań agrotechnicznych (wykonywanych na poszczególnych działkach rolnych) w zakresie stosowania planu nawozowego, opartego na bilansie azotu oraz chemicznej analizie gleby, określającego dawki N, P, K, Mg i potrzeby wapnowania. Wyniki chemicznej analizy gleby najczęściej ważne są cztery lata.

11. Przygotowanie do sprzedaży produktów rolnych

Są to czynności lub zabiegi, które mają na celu przygotowanie produktów do sprzedaży na rynek pierwotny m.in.: czyszczenie płodów rolnych, sortowanie, odkażanie, usuwanie liści, woskowanie owoców, suszenie nasion itp.).

Czynności te mogą wpływać na poprawę jakości lub lepszą prezentację oferowanego produktu, a nie na zmianę ich charakteru. Zabiegi, które zmieniają charakter produktu pierwotnego, nie mogą zostać uznane za przygotowanie produktów do sprzedaży, ponieważ produkt finalny jest inny niż produkt pierwotny.

12. Przetwarzanie produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie

Przetwarzanie to czynności wykonywane na produkcie rolnym, w wyniku których powstaje produkt będący również produktem rolnym, ale zostaje zmieniony charakter tego produktu. Przez produkty rolne należy rozumieć płody ziemi, produkty pochodzące z hodowli i rybołówstwa, jak również produkty pierwszego przetworzenia, które pozostają w bezpośrednim związku z tymi produktami.

Wyłaczanie soku z jabłek – produkt finalny (sok jabłkowy) jest produktem pierwszego stopnia przetworzenia, czyli w dalszym ciągu jest produktem rolnym.

13. Szkolenia/usługi doradcze – warunki:

- tematyka szkolenia lub zakres usługi doradczej powinny mieć bezpośredni związek z planowaną w biznesplanie działalnością rolniczą, organizacją produkcji, organizacją i zarządzaniem gospodarstwa,
- usługa doradcza – musi być wykonana przez uprawniony do świadczenia usług doradczych w rolnictwie podmiot doradczy lub doradcę z list doradców, prowadzonych przez Centrum Doradztwa Rolniczego.

Szkolenie – powinno być organizowane i prowadzone przez uprawnione podmioty.

Potwierdzeniem odbytego szkolenia musi być stosowny dyplom/certyfikat, świadectwo, zaświadczenie itp.

Potwierdzeniem wykonanej usługi doradczej musi być dokument wystawiony przed podmiot doradczy lub doradcę, który taką usługę wykonał.

6. Wykaz kierunków studiów, zawodów oraz tytułów kwalifikacyjnych w zakresie rolnictwa

(załącznik do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi)

1. Kierunki studiów pierwszego, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, których ukończenie uznaje się za posiadanie kwalifikacji zawodowych:

- 1) rolnictwo;
- 2) ogrodnictwo;
- 3) weterynaria – w przypadku, gdy w gospodarstwie są prowadzone chów lub hodowla zwierząt;
- 4) technika rolnicza i leśna;
- 5) zootechnika.

W przypadku ukończenia studiów na kierunku innym niż wymienione w pkt 1)-5) za kwalifikacje zawodowe przydatne do prowadzenia działalności rolniczej uznaje się kierunki studiów, w ramach których zakres kształcenia albo standardy kształcenia obejmuje treści związane z działalnością rolniczą w wymiarze łącznym co najmniej 200 godzin.

2. Wykaz zawodów rolniczych na poziomie kwalifikacji technika:

- 1) technik rolnik;
- 2) technik ogrodnik;
- 3) technik architektury krajobrazu;
- 4) technik hodowca koni;
- 5) technik pszczelarz;
- 6) technik weterynarii – w przypadku, gdy w gospodarstwie są prowadzone chów lub hodowla zwierząt;
- 7) technik agrobiznesu;
- 8) technik mechanizacji rolnictwa;
- 9) technik mechanizacji rolnictwa i agrotrotoniki;
- 10) technik turystyki wiejskiej.

3. Wykaz zawodów rolniczych na poziomie kwalifikacji zasadniczych:

- 1) rolnik;
- 2) ogrodnik;
- 3) pszczelarz;
- 4) mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych.

4. Za studia podyplomowe w zakresie związanym z działalnością rolniczą uznaje się studia, których program obejmuje treści związane z działalnością rolniczą o wymiarze co najmniej 150 godzin.

7. Dokumenty potwierdzające kwalifikacje zawodowe

(wg wykazów zawodów)

Dyplom ukończenia studiów I stopnia, studiów II stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, lub studiów wyższych magisterskich na kierunku wymienionym w pkt 1;

W zawodach wymienionych w pkt 2:

- **świadcstwo lub dyplom ukończenia szkoły** z uzyskanym tytułem zawodowym albo dyplom uzyskania tytułu zawodowego lub dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe,
 - **świadcstwo ukończenia szkoły** dającej wykształcenie średnie wraz ze świadectwami potwierdzającymi kwalifikacje w zawodzie, odpowiednio:
- 1) **technik rolnik** – łącznie: świadectwo potwierdzające kwalifikację **R.3**. Prowadzenie produkcji rolniczej oraz świadectwo potwierdzające kwalifikację **R.16**. Organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej;
 - 2) **technik ogrodnik** – łącznie: świadectwo potwierdzające kwalifikację **R.5**. Zakładanie i prowadzenie upraw ogrodniczych oraz świadectwo potwierdzające kwalifikację **R.18**. Planowanie i organizacja prac ogrodniczych;
 - 3) **technik architektury krajobrazu** – łącznie: świadectwo potwierdzające kwalifikację **R.21**. Projektowanie, urządzenie i pielęgnacja roślinnych obiektów architektury krajobrazu oraz świadectwo potwierdzające kwalifikację **R.22**. Organizacja prac związanych z budową oraz konserwacją obiektów małej architektury krajobrazu;
 - 4) **technik hodowca koni** – łącznie: świadectwo potwierdzające kwalifikację **R.19**. Organizowanie chowu i hodowli koni oraz świadectwo potwierdzające kwalifikację **R.20**. Szkolenie i użytkowanie koni;
 - 5) **technik pszczelarz** – łącznie: świadectwo potwierdzające kwalifikację **R.4**. Prowadzenie produkcji pszczelarskiej oraz świadectwo potwierdzające kwalifikację **R.17**. Organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej i pszczelarskiej;
 - 6) **technik weterynarii** – łącznie: świadectwo potwierdzające kwalifikację **R.9**. Prowadzenie chowu, hodowli i inseminacji zwierząt oraz świadectwo potwierdzające kwalifikację **R.10**. Wykonywanie czynności pomocniczych z zakresu usług weterynaryjnych oraz świadectwo potwierdzające kwalifikację **R.11**. Wykonywanie czynności pomocniczych z zakresu realizacji zadań inspekcji weterynaryjnej.

- 7) **technik agrobiznesu** – łącznie: świadectwo potwierdzające kwalifikację **R.3**. Prowadzenie produkcji rolniczej oraz świadectwo potwierdzające kwalifikację **R.6**. Organizacja i prowadzenie przedsiębiorstwa w agrobiznesie,
- 8) **technik mechanizacji rolnictwa** – łącznie: świadectwo potwierdzające kwalifikację **M.1**. Użytkowanie pojazdów, maszyn, urządzeń i narzędzi stosowanych w rolnictwie oraz świadectwo potwierdzające kwalifikację **M.2**. Obsługa techniczna oraz naprawa pojazdów, maszyn i urządzeń stosowanych **M.3**. Organizacja prac związanych z eksploatacją środków technicznych stosowanych w rolnictwie,
- 9) **technik mechanizacji rolnictwa i agrotrotoniki** – łącznie: świadectwo potwierdzające kwalifikację **M.1**. Użytkowanie pojazdów, maszyn, urządzeń i narzędzi stosowanych w rolnictwie oraz świadectwo potwierdzające kwalifikację **M.2**. Obsługa techniczna oraz naprawa pojazdów, maszyn i urządzeń stosowanych **M.46**. Eksploatacja systemów mechatronicznych w rolnictwie,
- 10) **technik turystyki wiejskiej** – łącznie: świadectwo potwierdzające kwalifikację **T.7**. Prowadzenie działalności turystycznej na obszarach wiejskich i świadectwo potwierdzające kwalifikację **T.8**. Prowadzenie gospodarstwa agroturystycznego.

W zawodach wymienionych w pkt 3:

- **świadectwo ukończenia szkoły** z uzyskanym tytułem wykwalifikowanego robotnika lub dyplom ukończenia szkoły z tytułem wykwalifikowanego robotnika albo dyplom uzyskania tytułu zawodowego lub dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe,
- **świadectwo ukończenia szkoły** dającej wykształcenie zasadnicze zawodowe wraz ze świadectwem (świadectwami) potwierdzającym kwalifikację w zawodzie wymienionym w pkt 3, odpowiednio:
 - 1) **rolnik** – świadectwo potwierdzające kwalifikację: **R.3**. Prowadzenie produkcji rolniczej,
 - 2) **ogrodnik** – świadectwo potwierdzające kwalifikację **R.5**. Zakładanie i prowadzenie upraw ogrodniczych,
 - 3) **pszczelarz** – świadectwo potwierdzające kwalifikację **R.4**. Prowadzenie produkcji pszczelarskiej,
 - 4) **mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych** – łącznie: **M.1**. Użytkowanie pojazdów, maszyn, urządzeń i narzędzi stosowanych w rolnictwie oraz świadectwo potwierdzające kwalifikację **M.2**. Obsługa techniczna oraz naprawa pojazdów, maszyn i urządzeń stosowanych w rolnictwie,
- **zaświadczenie** wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną o zdaniu egzaminu eksternistycznego z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla zasadniczej szkoły zawodowej wraz ze świadectwami potwierdzającymi kwalifikacje jak wymienione powyżej.

W przypadku tytułu wykwalifikowanego robotnika lub tytułu mistrza albo tytułu zawodowego lub tytułu zawodowego mistrza, wymagane jest:

- świadectwo z tytułem wykwalifikowanego robotnika lub dyplom z tytułem mistrza uzyskane na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej oraz Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 12 października 1993 r. albo świadectwo uzyskania tytułu zawodowego lub dyplom uzyskania tytułu zawodowego mistrza na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Nauki z dnia 3 lutego 2006 r. w sprawie uzyskiwania i uzupełniania przez osoby dorosłe wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych (Dz.U. Nr 31, poz. 216).

Dokumentem potwierdzającym ukończenie studiów podyplomowych jest świadectwo ich ukończenia.

Dokumentem potwierdzającym wykształcenie:

- 1) **wyższe** – jest dyplom ukończenia studiów wyższych;
- 2) **średnie** – jest świadectwo ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej, umożliwiającej uzyskanie świadectwa dojrzałości;
- 3) **zasadnicze zawodowe lub zasadnicze branżowe** – jest świadectwo ukończenia szkoły zasadniczej lub zasadniczej szkoły zawodowej, lub zaświadczenie wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną o zdaniu egzaminu eksternistycznego z zakresu wymagań określonych.

8. Źródła informacji

- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 lipca 2015 r. w sprawie szczególnych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Premie dla młodych rolników” w ramach poddziałania „Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz.U. z 23 kwietnia 2018 r. poz. 759, obwieszczenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 marca 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia),
oraz
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2019 r. (Dz.U. z dnia 26 kwietnia 2019 r. poz. 760),
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 maja 2018 r. (Dz.U. z dnia 28 maja 2018 r. poz. 1021)
- www.arimr.gov.pl

Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
z siedzibą w Olsztynie

ul. Jagiellońska 91, 10-356 Olsztyn
tel. 89 535 76 84, 89 526 44 39

e-mail: sekretariat@w-modr.pl
www.w-modr.pl

